

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.411.004.01.2015
R/15/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	R/15/002 – Skuteczność działań podejmowanych przez wybrane jednostki organizacyjne PGL „Lasy Państwowe” i Policji, w zakresie zapobiegania szkodnictwu leśnemu w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa na terenie województwa świętokrzyskiego.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2013-2015 (do dnia zakończenia kontroli), z uwzględnieniem działań podejmowanych w okresie wcześniejszym, w przypadkach, gdy miały one związek z przedmiotem kontroli.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Zbigniew Majewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93115 z dnia 8 kwietnia 2015 r. [dowód: akta kontroli str. 1-2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” – Nadleśnictwo Starachowice, ul. Tadeusza Krywki 14d, 27-200 Starachowice (dalej: Nadleśnictwo).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Ryszard Bis, Nadleśniczy. [dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Nadleśnictwo podejmowało działania w zakresie zapobiegania i zwalczania szkodnictwa leśnego wynikające z ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach² oraz uregulowaniach wewnętrznych Lasów Państwowych. Pracownicy Nadleśnictwa zaliczeni do Służby Leśnej posiadali określone w zakresach czynności obowiązki dotyczące postępowania w przypadku stwierdzenia szkodnictwa leśnego, a w regulaminie organizacyjnym wyznaczono zadania dla poszczególnych komórek organizacyjnych Nadleśnictwa w tym zakresie. Straż Leśna Nadleśnictwa (dalej: Straż Leśna) we wszystkich odnotowanych przypadkach szkodnictwa leśnego podejmowała stosowne działania określone w art. 47 ust. 2 ustawy o lasach.

Nadleśnictwo podejmowało współpracę z Komendą Powiatową Policji w Starachowicach (dalej: Policja) organizując wspólne narady i szkolenia. W ramach zorganizowanych przez Nadleśnictwo akcji pn. „Stroisz” i „Choinka-Kłusownik”, obok strażników leśnych udział w tych akcjach brali również funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej w Starachowicach. Do dnia 1 lipca 2015 r. Nadleśnictwo nie skorzystało z propozycji Policji zgłoszonej na naradzie w dniu 31 marca 2015 r. i nie podjęło działań mających na celu utworzenie wspólnych patroli łączonych w piątki, w godzinach wieczorowo-nocnych.

Nadleśnictwo, do rozpoczęcia kontroli, nie posiadało opracowanego planu wspólnych działań z Policją, o którym mowa w § 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad współdziałania Lasów Państwowych z Policją³ (dalej: rozporządzenie MŚ). Z inicjatywą opracowania takiego planu Nadleśnictwo zwróciło się do Policji dopiero w dniu 11 czerwca 2015 r. „Plan wspólnych działań Komendy Powiatowej Policji i Nadleśnictwa Starachowice w latach 2015-2020”, zatwierdzony przez Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach, Nadleśnictwo wspólnie z Policją sporządziło pod koniec lipca 2015 r.

¹Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej wg 3-stopniowej skali ocen jest nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie daje prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, NIK stosuje ocenę opisową.

² Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 ze zm.

³ Dz. U. z 2014 r., poz. 910 (do 9 lipca 2014 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 września 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad współdziałania Lasów Państwowych z Policją – Dz. U. Nr 78, poz. 397).

Od początku 2013 r. do 11 czerwca 2015 r. Straż Leśna dokonała tylko 129 kontroli transportów wywożonego drewna z terenu Nadleśnictwa o łącznej masie 2.086,13 m³, co stanowiło 1,0% wszystkich transportów drewna oraz również 1% ogólnej masy wywiezionego drewna w tym okresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania Nadleśnictwa podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania szkodnictwa leśnego⁴

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy o lasach, w Lasach Państwowych tworzy się Służbę Leśną, do której zalicza się pracowników zajmujących się m.in. zwalczaniem przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego i ochrony przyrody oraz wykonywaniem innych zadań w zakresie ochrony mienia.

W Nadleśnictwie (powierzchnia gruntów zarządzanych – 14,7 tys. ha) zatrudnionych było ogółem 44 pracowników⁵ na stanowiskach nierobotniczych, w tym 31 należących do Służby Leśnej, którzy posiadali wpisane w zakresach czynności obowiązki dotyczące m.in. ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym. [dowód: akta kontroli str. 48-79]

Według § 10 ust. 2 Instrukcji ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym, wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 52 z dnia 9 września 2004 r. w sprawie ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym⁶ (dalej: zarządzenie DGLP nr 52), nadleśniczy wyznacza w regulaminie organizacyjnym nadleśnictwa zadania poszczególnym komórkom w zakresie ochrony mienia i zawalczania szkodnictwa leśnego.

W regulaminie organizacyjnym Nadleśnictwa zadania związane ze zwalczaniem szkodnictwa leśnego przypisane zostały pracownikom Straży Leśnej (trzy etaty), leśniczym (11 etatów), podleśniczym (10 etatów). Do zadań wspólnych komórek organizacyjnych Nadleśnictwa należała ochrona lasów przed szkodnictwem leśnym, a pracownicy byli zobowiązani do niezwłocznego reagowania na wszelkie jego przejawy, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami. [dowód: akta kontroli str. 4-48]

W posterunku Straży Leśnej, który mieścił się w budynku Nadleśnictwa, zatrudnionych było od 1 października 2003 r. trzech strażników⁷, w tym komendant. Strażnicy leśni pełnili obowiązki w oparciu o tygodniowy rozkład służb, zatwierdzany przez Nadleśniczego, w którym oprócz godzin pracy (również nocnych) wyszczególniane były zadania dotyczące np. wspólnych patroli z Policją lub Strażą Miejską. Z przebiegu pełnionej służby strażnicy leśni sporządzali notatkę służbową, w której zawierali informacje dotyczące wykonywanych czynności podczas służby, zaistniałych zdarzeniach oraz o podjętych działaniach zapobiegających skutkom tych zdarzeń. [dowód: akta kontroli str. 143-168, 370]

Straż Leśna, w obszarze zwalczania szkodnictwa leśnego, oprócz patrolowania lasów, prowadziła dochodzenia i postępowania w sprawach o wykroczenia, zgodnie z uprawnieniami określonymi w art.47 ust. 2 pkt 7-8 ustawy o lasach. Wszczęcie dochodzeń w sprawie szkodnictwa leśnego następowało z własnej inicjatywy strażników leśnych, po ujawnieniu przypadków szkodnictwa lub jego usiłowania oraz w oparciu o zgłoszenia

⁴ Rodzajami szkodnictwa leśnego są: bezprawne korzystanie z lasu, kłusownictwo, kradzież lub zniszczenie mienia (obejmujące inne niż wymienione w pozostałych grupach) oraz kradzież drewna z Lasu Państwowego (źródło: Instrukcja ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym – załącznik do zarządzenia nr 52 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 września 2004 r. – zmienionego zarządzeniem nr 17 z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 52 z dnia 9 września 2004 r. w sprawie ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym – znak: GI.S-021-1/14).

⁵ Stan zatrudnienia wg zarządzenia nr 1 Nadleśniczego Nadleśnictwa Starachowice z dnia 2 stycznia 2015 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Nadleśnictwa Starachowice – aneks nr 2 z dnia 2 marca 2015 r.

⁶Znak: GS-2505-12/04. Tekst jednolity wprowadzony zarządzeniem Nr 17 z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego ww. zarządzenia – publikowane na stronie BIP PGL LP.

⁷ Od 10 września 2001 r. do 30 września 2003 r. w Straży Leśnej zatrudnionych było czterech strażników.

(w formie notatek służbowych, meldunków) napływające od pozostałych pracowników Służby Leśnej⁸. We wszystkich stwierdzonych przypadkach szkodnictwa leśnego w badanym okresie Straż Leśna podjęła stosowne działania określone w ww. art. 47 ust. 2 pkt 2-8 ustawy o lasach. [dowód: akta kontroli str. 112, 169-193]

1.2. Nadleśnictwo sporządzało i przekazywało do jednostki nadrzędnej, tj. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu (dalej: RDLP) roczne informacje LPIR-7 (Informacja o ochronie lasu i zwalczaniu szkodnictwa leśnego), w których zawarte były m.in. dane o ujawnionych rodzajach szkodnictwa leśnego, z podziałem na informacje o ilości zarejestrowanych przypadków szkodnictwa, podjętych działaniach w celu wykrycia sprawców wykroczeń lub przestępstw, wartości spowodowanych strat, liczby spraw z wykrytymi sprawcami, masie i wartości skradzionego drewna, liczby wszczętych dochodzeń oraz spraw przekazanych do prokuratur i sądów, kwotach zasądzonych prawomocnymi wyrokami, restytucji poniesionych strat (windykacja zasądzonych należności i wartość odzyskanego drewna) oraz informacje o sprawach zaległych. [dowód: akta kontroli str. 80-89]

Nadleśnictwo sporządzało miesięczne meldunki o szkodnictwie leśnym, które przekazywało do RDLP. W meldunkach wyszczególniano: liczbę ujawnionych przypadków szkodnictwa leśnego (w podziale na: bezprawne korzystanie z lasu, kłusownictwo, kradzież i zniszczenie mienia i kradzież drewna), wartość poniesionych strat oraz liczba spraw z ujawnionym sprawcą. Meldunki sporządzano w układzie miesięcznym i narastająco za okres ostatnich dwóch lat, co umożliwiało dokonanie porównań w zakresie wzrostu lub spadku szkodnictwa leśnego oraz bieżącej analizy i oceny stanu zagrożenia w tym zakresie. [dowód: akta kontroli str. 90-107]

W latach 2013-2015 Nadleśnictwo, wypełniając zalecenia RDLP, sporządzało coroczne oceny zwalczania szkodnictwa leśnego oraz organizowało narady dotyczące sposobów zapobiegania i zwalczania tego zjawiska. W naradach oprócz pracowników Nadleśnictwa, w 2013 r. i 2015 r. udział wzięli m.in. przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej oraz Państwowej Straży Pożarnej w Starachowicach. Przedmiotem wspólnych narad było wypracowanie metod i udzielanie wzajemnej pomocy w zwalczaniu szkodnictwa leśnego. [dowód: akta kontroli str. 209-225]

1.3. W badanym okresie Nadleśnictwo zarejestrowało ogółem 246 przypadków szkodnictwa leśnego, z tego: w 2013 r. – 124, w 2014 r. – 115 oraz siedem w I kwartale 2015 r. W wyniku podjętych działań wykrytych zostało 208 sprawców szkodnictwa leśnego, z tego: w 2013 r. – 111, w 2014 r. – 93 oraz czterech w I kwartale 2015 r. Wartość strat Nadleśnictwa spowodowana szkodnictwem leśnym w kontrolowanym okresie wyniosła ogółem 46,8 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 23,9 tys. zł, w 2014 r. – 19,4 tys. zł oraz 3,5 tys. zł w I kwartale 2015 r. Restytucja strat w tym okresie wyniosła 28,4 tys. zł, co stanowiło 61% ogólnej kwoty strat spowodowanych szkodnictwem leśnym. W poszczególnych latach objętych badaniem kontrolnym restytucja strat spowodowanych szkodnictwem leśnym wyniosła: w 2013 r. – 20,1 tys. zł (co stanowiło 84% poniesionych strat w tym roku), rok 2014 r. – 4,9 tys. zł (25%) oraz I kwartał 2015 r. – 3,4 tys. zł (99%). [dowód: akta kontroli str. 301]

Ujawnione przypadki szkodnictwa leśnego według rodzajów:

1.3.1. *Bezprawne korzystanie z lasu*⁹

Nadleśnictwo odnotowało 198 przypadków bezprawnego korzystania z lasu, z tego:

- w 2013 r. – 102 (96 ujawnionych przez Straż Leśną, trzy przez inżyniera nadzoru Nadleśnictwa, dwa przez leśniczych i jeden przez Policję);
- w 2014 r. – 92 (80 ujawnionych przez Straż Leśną, sześć przez leśniczych, cztery przez inżyniera nadzoru oraz po jednym przez podleśniczego i Policję);

⁸ Najwięcej zgłoszeń napływało od leśniczych i podleśniczych.

⁹ Bezprawne korzystanie z lasu polegało najczęściej na: wjeździe do lasu pojazdem silnikowym, zaśmiecaniu, kradzieży stroiszu i sadzonek, rozniecaniu ognia, uszkodzeniu drzew, wydobywaniu piachu lub torfu.

- w I kwartale 2015 r. – 4 (dwa ujawnione przez inżyniera nadzoru oraz po jednym przez Straż Leśną i leśniczego).

W wyniku podjętych przez Nadleśnictwo działań wykrytych zostało 194 sprawców bezprawnego korzystania z lasu, z tego: 103 w 2013 r. (w tym pięciu sprawców w jednej sprawie dotyczącej kradzieży stroiszu), 89 w 2014 r. (podobnie jak w roku poprzednim pięciu sprawców kradzieży stroiszu w jednej sprawie) oraz dwóch w I kwartale 2015 r. Wobec sprawców szkód skierowano do sądu cztery wnioski o ukaranie za wykroczenia, osiem zawiadomień do Policji o wszczęcie dochodzenia, Straż Leśna nałożyła 28 mandatów karnych, a w pozostałych 154 przypadkach zastosowała pouczenia. Wartość strat Nadleśnictwa wyrządzonych bezprawnym korzystaniem z lasu w badanym okresie wyniosła 4,5 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 2,9 tys. zł, w 2014 r. – 1,3 tys. zł oraz 0,3 tys. zł w I kwartale 2015 r. Restytucja poniesionych strat była wyższa od faktycznie poniesionych i wyniosła 5,0 tys. zł (110%). [dowód: akta kontroli str. 302-303]

1.3.2. *Kłusownictwo*

W 2013 r. oraz w I kwartale 2015 r. nie odnotowano przypadków kłusownictwa, natomiast w 2014 r. ujawnionych zostało pięć zdarzeń tego rodzaju szkodnictwa leśnego (cztery przez leśniczych oraz jeden przez podleśniczego), które dotyczyły trzech saren, dzika i jelenia. Wartość strat spowodowanych kłusownictwem stanowiła kwotę 14,1 tys. zł. Przypadki kłusownictwa zgłoszone zostały przez Nadleśnictwo Komendzie Powiatowej Policji w Starachowicach. Wobec niewykrycia sprawców kłusownictwa sprawy zostały umorzone. [dowód: akta kontroli str. 304]

1.3.3. *Kradzież lub zniszczenie mienia¹⁰*

W badanym okresie w Nadleśnictwie wystąpiło 18 przypadków kradzieży lub zniszczenia mienia, z tego: osiem w 2013 r., dziewięć w 2014 r. – wszystkie ujawnione przez leśniczych oraz jeden w I kwartale 2015 r. (kradzież kamery monitoringu ujawniona przez Straż Leśną). We wszystkich przypadkach o zaistniałych zdarzeniach powiadomiona została Policja. W 15 przypadkach (83%) nie wykryto sprawców i zostały one umorzone, natomiast pozostałe trzy sprawy były w toku, w tym jedna w postępowaniu sądowym, a dwie na etapie prowadzonego dochodzenia przez Policję. Wartość strat spowodowanych tym rodzajem szkodnictwa leśnego wyniosła 19,4 tys. zł, z tego: w 2013 r. – 14,4 tys. zł, w 2014 r. – 2,0 tys. zł oraz 3,0 tys. zł w I kwartale 2015 r. Restytucja poniesionych spraw wyniosła 16,3 tys. zł (84%) i dotyczyła odszkodowania w kwocie 13,3 tys. zł, jakie Nadleśnictwo otrzymało od ubezpieczyciela za straty spowodowane podpaleniem niezamieszkałej byłej Gajówki Lipie oraz odzyskaniem przez Policję skradzionej kamery monitoringu lasów o wartości 3 tys. zł. [dowód: akta kontroli str. 305]

1.3.4. *Kradzież drewna z lasu państwowego*

W okresie objętym kontrolą wystąpiła tendencja malejąca w zakresie liczby przypadków i masy skradzionego drewna oraz strat Nadleśnictwa spowodowanych tą kradzieżą. Nadleśnictwo zarejestrowało 25 przypadków kradzieży drewna o łącznej masie 42,5 m³ i wartości 8,8 tys. zł, z tego w: 2013 r. – 14 przypadków (29,5 m³ o wartości 6,6 tys. zł), 2014 r. – dziewięć (12,1 m³ o wartości 2,1 tys. zł) oraz w 2015 r. (do 31 marca) – dwa (0,9 m³ – 0,1 tys. zł).

Najwięcej przypadków kradzieży drewna ujawnili leśniczowie i podleśniczowie (20), Straż Leśna (3) oraz po jednym przypadku inżynier nadzoru Nadleśnictwa i Policja.

We wszystkich 25 ujawnionych przypadkach kradzieży drewna Straż Leśna wszczęła dochodzenia, które doprowadziły do wykrycia 12 sprawców kradzieży. Przeciwno 11 sprawcom kradzieży skierowano sprawy do sądu, natomiast w jednym przypadku sprawa kradzieży została umorzona warunkowo przez prokuraturę ze względu na wpłatę równowartości skradzionego drewna do kasy Nadleśnictwa przez sprawcę kradzieży. Do dnia kontroli, tj. 16 kwietnia 2015 r. sąd wydał wyroki skazujące na grzywnę w dziewięciu sprawach, a w dwóch pozostałych toczyło się jeszcze postępowanie. W pozostałych

¹⁰ Omawiany rodzaj szkodnictwa leśnego oprócz kradzieży kamery i podpaleniu byłej gajówki polegał na: kradzieży lub zniszczenia ogrodzenia upraw leśnych, kradzieży płytek do znakowania drewna, kradzieży stojaka na rowery oraz zniszczeniu bramy wjazdowej do leśniczówki.

13 przypadkach, ze względu na niewykrycie sprawców kradzieży sprawy zostały umorzone, w tym sześć przez prokuraturę oraz siedem przez Nadleśnictwo.

W latach 2013-2015 (I kwartał) łączne straty Nadleśnictwa z tytułu kradzieży drewna wyniosły 8,8 tys. zł. Wysokość tych strat nie miała istotnego wpływu na wynik finansowy Nadleśnictwa osiągnięty ze sprzedaży drewna w badanym okresie. Przychody Nadleśnictwa z tytułu sprzedaży drewna w 2014 r. w porównaniu do roku poprzedniego uległy zwiększeniu o 1.852,9 tys. zł (13,6%), natomiast wynik finansowy w tym okresie wzrósł o 2.222,1 tys. zł (19,1%). [dowód: akta kontroli str. 112-113]

Oględziny obszarów leśnych, na których dokonywany był wyrąb drzew, przeprowadzone w dniu 25 czerwca 2015 r., w trzech leśnictwach wchodzących w skład Nadleśnictwa wykazały:

- kłody drewna pozyskane w trakcie wyrębu były oznakowane tabliczkami odbiorczymi drewna i ocechowane logo Lasów Państwowych oraz zeskładowane w stosy, przy drogach wyjazdowych z lasu;
- pniaki pozostałe po wyrębie drzew były ocechowane logo Lasów Państwowych;
- granice terenu wycinki drzew były oznakowane;
- wyrąb był dokonywany w obecności podleśniczego przez pracowników zakładów usług leśnych, przy użyciu pilarek spalinowych;
- drewno składowano w stosach oznakowanych tabliczkami odbiorczymi oraz pomocniczo oznaczone były farbą na czołach wierzchnich wałków drewna.

[dowód: akta kontroli str. 377-383]

1.4. Nadleśnictwo rejestrowało przypadki szkodnictwa leśnego w ewidencji zgłoszeń szkód leśnych oraz w odrębnych rejestrach dotyczących spraw karnych i spraw o wykroczenia, stosownie do wymogów określonych w § 17 ust. 1 i ust. 2 zarządzenia DGLP nr 52. [dowód: akta kontroli str. 108-111]

Nadleśnictwo dysponowało czterema kamerami, które służyły do monitorowania lasów pod kątem szkodnictwa leśnego oraz zagrożenia pożarowego.

W 2011 r. Nadleśnictwo dokonało zakupu dwóch zestawów monitorujących „Las-2” (wraz z zestawem zapasowych akumulatorów) za cenę 8,1 tys. zł oraz notebooka wraz z oprogramowaniem do obsługi tych zestawów za cenę 6,8 tys. zł. W 2014 r. Nadleśnictwo zakupiło kolejne dwa zestawy monitorujące (nowszej generacji) „Las-5” za cenę 17,2 tys. zł. Łącznie na utworzenie systemu monitoringu w lasach wydatkowano kwotę 32,1 tys. zł. [dowód: akta kontroli str. 113-119]

W latach 2013-2015 (I kwartał) na eksploatację systemu monitoringu w lasach Nadleśnictwo wydatkowało kwotę 7,9 tys. zł, z tego na: zakup osprzętu do monitoringu – 1,6 tys. zł, abonament za łącze – 4,5 tys. zł, ubezpieczenie – 1,0 tys. zł oraz na konserwację kamer – 0,8 tys. zł.

Ponadto na zakup tablic informujących o monitorowaniu terenów leśnych przeznaczono kwotę 1,1 tys. zł oraz na szkolenia, których tematem były m.in. zagadnienia ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym kwotę 2,5 tys. zł. [dowód: akta kontroli str. 113, 120-131]

W kontrolowanym okresie dzięki monitoringowi lasów, który obsługiwany był przez Straż Leśną ujawnionych zostało 31 przypadków szkodnictwa leśnego, w tym: 28 przypadków nieuprawnionego wjazdu do lasu oraz po jednym przypadku: kradzież kamery monitoringu, kradzież drewna z gotowego zapasu oraz nielegalne wydobycie piachu. Wobec 24 sprawców szkodnictwa leśnego zastosowano pouczenia, sześciu zostało ukaranych grzywnami i mandatami karnymi na łączną kwotę 1,4 tys. zł, a w stosunku do jednego sprawcy (kradzież kamery monitoringu) sprawa była w toku. [dowód: akta kontroli str. 132-142, 301-305]

Komendant Posterunku Straży Leśnej Jarosław Lisowski, w zakresie wyboru miejsc lokalizacji kamer monitoringu w lasach wyjaśnił: (...) *Lokalizacja kamer zdeteminowana jest wyłącznie zagrożeniem szkodnictwem leśnym (bezprawne korzystanie z lasu, kradzież lub zniszczenie mienia nadleśnictwa, kłusownictwo i kradzież drewna z lasu państwowego) na terenie nadleśnictwa. Typowanie ustawienia kamer wynika z informacji o występujących zagrożeniach przekazywanych przez leśniczych, inżynierów nadzoru oraz konsultacji z nadleśniczym, jak również z bieżącej analizy stanu zagrożenia poszczególnymi rodzajami*

szkodnictwa leśnego, prowadzonej przez Posterunek Straży Leśnej. [dowód: akta kontroli str. 278-281]

1.5. Dyrektor RDLP w Radomiu w zarządzeniu nr 7/2012 z dnia 27 lutego 2012 r. znak: DO-043-1/2012 określił zasady przechowywania, ewidencjonowania, udostępniania oraz niszczenia danych osobowych pozyskiwanych z użyciem kamer w ramach monitoringu leśnego, stosowanego przez nadleśnictwa podległe RDLP. Zgodnie z § 8 tego zarządzenia odpowiedzialność za wdrożenie i stosowanie zasad w nim określonych ponosi nadleśniczy. [dowód: akta kontroli str. 307-309]

W § 3 pkt 1 i 2 ww. zarządzenia zapisano: *osobami upoważnionymi do przetwarzania danych osobowych uzyskanych za pomocą urządzeń monitoringu elektronicznego są osoby, które w nadleśnictwie posiadają upoważnienie do przetwarzania danych w ramach funkcjonowania Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej. Osoby, o których mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, podlegają obowiązkowemu szkoleniu w zakresie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...).*

Dostęp do danych osobowych zgromadzonych w Nadleśnictwie za pośrednictwem systemu monitoringu lasów posiadało trzech pracowników Straży Leśnej, którym nadleśniczy wydał stosowne upoważnienia do przetwarzania tych danych w ramach funkcjonowania Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej. Strażnicy leśni odbyli szkolenia z zakresu ochrony danych osobowych. [dowód: akta kontroli str. 310-319]

Nadleśniczy decyzją nr 12 z dnia 16 marca 2012 r. powołał trzyosobową komisję, składającą się z pracowników Straży Leśnej, której zadaniem było okresowe dokonywanie niszczenia nośników optycznych z danymi osobowymi w sposób gwarantujący niemożność ich odtworzenia. Z czynności tych sporządzane były protokoły zniszczenia. Powyższe spełniało wymóg określony w § 6 zarządzenia nr 7/2012 dyrektora RDLP. [dowód: akta kontroli str. 320-339]

Według § 7 omawianego zarządzenia nr 7/2012 dyrektora RDLP – *Zbiór danych, o których mowa w niniejszych zasadach, podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Danych Osobowych, zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...).*

W piśmie¹¹ z dnia 27 maja 2010 r., znak: DRZDO/401/0000985/1021836 skierowanym do jednego z nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (dalej: GIODO), w związku ze zgłoszeniem przez to nadleśnictwo do rejestracji zbioru danych o nazwie „Postępowania wyjaśniające, karne i administracyjne”, wyraził stanowisko, że zbiór takich danych nie podlega obowiązkowi zgłoszenia do rejestracji na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. [dowód: akta kontroli str. 349]

W dniu 22 maja 2015 r. (podczas kontroli NIK) Nadleśnictwo zgłosiło do rejestracji GIODO zbiór ww. danych osobowych, tj. po upływie trzech lat od czasu wydania przez dyrektora RDLP analizowanego zarządzenia. [dowód: akta kontroli str. 340-347]

Nadleśniczy Ryszard Bis wyjaśnił: (...) *Biorąc pod uwagę, mogącą wystąpić w przyszłości potencjalną potrzebę gromadzenia danych osobowych, w szczególności w postępowaniach cywilnych o wyrównanie szkód powstałych w następstwie czynu zabronionego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem w postępowaniu karnym, co skutkuje gromadzeniem danych w postępowaniach wykraczających poza nakładanie mandatów karnych i orzeczeń o ukaranie, Nadleśnictwo Starachowice dokonało zgłoszenia w dniu 22 maja 2015 r. do rejestracji GIODO zbioru danych uzyskanych za pomocą urządzeń monitoringu elektronicznego stosowanego przez Nadleśnictwo. W dniu 22 maja 2015 r. Nadleśnictwo uzyskało urzędowe poświadczenie odbioru zgłoszenia zbioru danych do rejestracji DIODO.* [dowód: akta kontroli str. 348-355]

1.6. Od 2013 r. do 11 czerwca 2015 r. Straż Leśna skontrolowała 129 transportów wywożonego drewna z terenu Nadleśnictwa o łącznej masie 2.086,13 m³, z tego: 54 kontrole w 2013 r. (945,49 m³), 37 w 2014 r. (484,80 m³) oraz 38 w 2015 r. (655,84 m³).

¹¹ Pismo zostało udostępnione kontrolerowi przez Nadleśniczego kontrolowanego Nadleśnictwa.

Kontrole nie wykazały nieprawidłowości pomiędzy dokumentacją wywozową, a ilością drewna przewożonego przez kontrolowane środki transportu. Wskaźnik skontrolowanych przez Straż Leśną w ww. okresie transportów wywożonego drewna (129), w stosunku do liczby wszystkich transportów (11.940) – stanowił 1%, a masa drewna wywiezionego objęta kontrolą (2.086,13 m³) do łącznej masy wywiezionego drewna (184.356,87 m³) – również 1%. [dowód: akta kontroli str. 357-364, 366]

Nadleśnictwo nie opracowywało planu kontroli transportów wywożonego drewna, a kontrole te przeprowadzane były przez Straż Leśną w ramach bieżącej działalności.

Komendant Posterunku Straży Leśnej Jarosław Lisowski wyjaśnił: (...) *Możliwości przeprowadzenia kontroli wywożonego drewna z Nadleśnictwa Starachowice przez Straż Leśną zdeterminowane są wielkością obsady Posterunku SL i obowiązkami służbowymi. Posterunek (...) składa się z trzech strażników. Mając na uwadze liczbę leśnictw, obszar nadleśnictwa, inne obowiązki służbowe w terenie i administracyjne związane z ochroną lasu przed szkodnictwem oraz sukcesywnie spadającą ilość kradzieży drewna, w mojej ocenie możliwości kontroli wywozu drewna przez Straż Leśną osiągnęły poziom adekwatny do zagrożenia i czasu pracy jaki można przeznaczyć na te czynności.* [dowód: akta kontroli str. 371]

Nadleśniczy Ryszard Bis wyjaśnił: *Kontrola transportów wywożonego drewna z lasu jest czynnością ciągłą wykonywaną przez Straż Leśną, mającą wpływ na ochronę lasu przed szkodnictwem. Jest działaniem prewencyjnym i jako taka prowadzona jest permanentnie i nie jest objęta planem kontroli. W ocenie Nadleśnictwa Starachowice stan osobowy Posterunku Straży Leśnej jest wystarczający, adekwatny do zagrożenia szkodnictwem leśnym.* [dowód: akta kontroli str. 397-400]

1.7. Według § 16 ust. 1 zarządzenia DGLP nr 52 – *jeżeli w nadleśnictwie obowiązuje cechowanie pniaków Straż Leśna jest zobowiązana do przeprowadzenia kontroli pniaków, której zakres i czas w danym leśnictwie określa nadleśniczy na podstawie analizy szkodnictwa leśnego, przedkładanej przez komendanta posterunku Straży Leśnej lub w oparciu o wyniki kontroli doraźnej. Zgodnie z § 16 ust. 7 tego zarządzenia – komisyjne kontrole pniaków mogą być przeprowadzane przy zmianie na stanowisku leśniczego lub w innych uzasadnionych sytuacjach, stosownie do decyzji nadleśniczego.*

Nadleśniczy w zarządzeniu nr 14/04 z dnia 14 października 2004 r. w sprawie ochrony lasów przed szkodnictwem¹², w § 14 ust. 2 postanowił – *kontrole pniaków przeprowadzać należy komisyjnie, w składzie co najmniej dwuosobowym, w obecności leśniczego lub pracownika zastępującego leśniczego danego leśnictwa. Kontrole pniaków należy przeprowadzać zawsze przy zmianie na stanowisku leśniczego (§ 14 ust. 7 zarządzenia). W uzasadnionych przypadkach Straż Leśna może sporządzić wniosek do nadleśniczego, o zarządzenie przeprowadzenia komisyjnej kontroli pniaków (§ 14 ust. 9 zarządzenia).* [dowód: akta kontroli str. 401-418]

Według zarządzenia nr 1/2008 Nadleśniczego Nadleśnictwa z dnia 2 stycznia 2008 r. w sprawie zasad uruchamiania i zakańczania pozycji planu cięć oraz klasyfikacji, sprzedaży, rotacji drewna oraz cechowania pni poeksploatacyjnych w Nadleśnictwie Starachowice – *pniaki poeksploatacyjne o średnicy powyżej 14 cm, pochodzące z legalnego pozyskania w drzewostanach IV i wyższych klas wieku, z wyjątkiem zrębów zupełnych i terenów pokłeskowych podlegają ocechowaniu.* [dowód: akta kontroli str. 419-423]

Od początku 2013 r. do 27 kwietnia 2015 r., Straż Leśna przeprowadziła 70 komisyjnych kontroli pniaków. Przeprowadzenie tych kontroli poprzedzone było wydaniem poleceń służbowych przez Nadleśniczego, które dotyczyły przekazania majątku leśnictw pomiędzy leśniczym i podleśniczym, w związku z urlopami wypoczynkowymi lub długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi leśniczych. Kontrole pniaków (oprócz stanów materiałów drzewnych w oparciu o wydruk z SILP¹³, druków ścisłego zarachowania, pieczęci i map, spraw wymagających pilnych decyzji itd.) były jednym z elementów przekazania podleśniczemu

¹² Do zarządzenia wprowadzono zmiany na mocy aneksu nr 1 z dnia 2 listopada 2004 r. oraz aneksu nr 2 z 10 lipca 2007 r.

¹³ System Informatyczny Lasów Państwowych.

majątku leśnictwa. Z dokumentacji tych kontroli wynika, iż nie stwierdzono przypadków nielegalnego pozyskania drewna. [dowód: akta kontroli str. 194-208]

Straż Leśna nie przeprowadzała kontroli pniaków, innych niż kontrole związane ze zmianami na stanowisku leśniczego lub w innych uzasadnionych sytuacjach, stosownie do decyzji Nadleśniczego.

Komendant Posterunku Straży Leśnej Jarosław Lisowski wyjaśnił: (...) *strażnicy leśni podczas codziennych służb prewencyjno-patrolowych, które w zasadzie stanowią trzon czynności związanych z ochroną lasu przed szkodnictwem, lustrują drzewostany wszystkich leśnictw Nadleśnictwa, między innymi w poszukiwaniu pniaków z nielegalnego pozyskania jak i przejawów wszelkiego szkodnictwa leśnego. W okresie objętym kontrolą NIK nie było uzasadnionych przypadków do sporządzenia przez Straż Leśną wniosków do nadleśniczego, o zarządzenie przeprowadzenia komisyjnej kontroli pniaków.* [dowód: akta kontroli str. 369]

1.8. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdowało się dziewięć zakładów zajmujących się przerobem drewna. [dowód: akta kontroli str. 424]

Straż Leśna w badanym okresie nie dokonywała kontroli zakładów przerobu drewna znajdujących się na terenie objętym zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa, pod kątem pozyskiwania przez nie surowca z nielegalnego źródła.

Komendant Posterunku Straży Leśnej Jarosław Lisowski wyjaśnił: (...) *Rok 2013, 2014 i rozpoczęty 2015, to kolejne lata, w których odnotowuje się spadki wyrębu i kradzieży drzew z pnia. Wszystkie 11 przypadków wyrębu drzew zarejestrowane w omawianym okresie przez Posterunek Straży Leśnej nie wymagały poszukiwania wyrąbanych drzew w punktach przerobu drewna podczas prowadzenia dochodzenia, gdyż wyrąbane drewno odzyskiwane było przez Nadleśnictwo w całości (...). W tym też okresie nie odnotowano kradzieży drewna dłużycowego z tzw. gotowego zapasu. Kontrole tartaków i punktów przerobu drewna przeprowadza się głównie w celu odnalezienia skradzionego drewna, które musiało by być szybko przekształcone przez sprawcę w takim miejscu lub w razie zaistnienia uzasadnionego podejrzenia.* [dowód: akta kontroli str. 367]

Nadleśniczy Ryszard Bis wyjaśnił: (...) *W latach 2004-2012 wykonano 39 kontroli punktów przerobu drewna (...). W latach 2013-2015 w Nadleśnictwie nie zarejestrowano przypadków kradzieży drewna w przypadku których z wyrąbanych drzew można było by wyrobić drewno tartaczne. Tym samym nie było przesłanek do poszukiwań drewna w tartakach.* (...) [dowód: akta kontroli str. 399-400]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga dotycząca
badanej działalności

Wskaźnik skontrolowanych przez Straż Leśną w okresie od 2013 r. do 11 czerwca 2015 r. transportów wywożonego drewna (129), w stosunku do liczby wszystkich transportów (11.940) – stanowił 1%, a masa drewna wywiezionego objęta kontrolą (2.086,13 m³) do łącznej masy wywiezionego drewna (184.356,87 m³) – również 1%.

Zdaniem NIK zwiększenie liczby kontroli transportów wywożonego drewna z terenu Nadleśnictwa może przyczynić się do zwiększenia wykrywalności przypadków nielegalnego pozyskiwania drewna.

Ocena cząstkowa

Nadleśnictwo prowadziło działalność w zakresie ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym, zgodnie z ustawą o lasach oraz wewnętrznymi procedurami. We wszystkich stwierdzonych przypadkach szkodnictwa leśnego podejmowane były stosowne działania, które w znacznym stopniu wpływały na ograniczenie strat spowodowanych tym zjawiskiem. Do ochrony lasów wykorzystywany był system monitoringu, który wspomagał Straż Leśną w wykrywaniu przestępstw lub wykroczeń oraz pełnił funkcję prewencyjną. Uwagi NIK dotyczą zbyt małej liczby kontroli wywożonego drewna z lasu, na co wpływ mogła mieć niezbyt liczna obsada osobowa Posterunku Straży Leśnej.

2. Udzielanie pomocy organom Policji w zakresie zlokalizowania i zidentyfikowania osób (podmiotów) podejrzanych o popełnienie przestępstw lub wykroczeń

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 4 pkt 2 lit. a-d rozporządzenia MŚ, – Lasy Państwowe zapewniają pomoc organom Policji w zakresie:

- lokalizowania i identyfikowania osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, poszukiwanych przez organy ścigania i przebywających w lesie lub na terenie siedzib jednostek organizacyjnych lasów państwowych;
- zabezpieczenia śladów przestępstw lub wykroczeń popełnionych w lasach;
- udostępnienia danych z monitoringu wizyjnego w sytuacjach uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- opieki przewodnika będącego pracownikiem Służby Leśnej w przypadku prowadzenia przez Policję czynności dochodzeniowych na terenach leśnych.

W badanym okresie Policja nie zwracała się do Nadleśnictwa o zapewnienie pomocy w zakresie zlokalizowania i wykrycia sprawców szkodnictwa leśnego. [dowód: akta kontroli str. 229-231, 356]

Z ustaleń kontroli prowadzonej w tym samym zakresie w Komendzie Powiatowej Policji w Starachowicach (KPP) wynika, że w kontrolowanym okresie Policja jeden raz zwróciła się do Nadleśnictwa o pomoc w dokonaniu wyceny stoiszu, po ujawnieniu jego kradzieży w dniu 13 października 2014 r. i uzyskała pomoc Nadleśnictwa w tym zakresie.

Poza ww. przypadkiem Policja nie korzystała z pomocy Nadleśnictwa w czynnościach dochodzeniowych związanych ze szkodnictwem leśnym. Komendant Powiatowy Policji w Starachowicach wyjaśnił, że charakter spraw prowadzonych przez KPP o przestępstwa i wykroczenia zaistniałe na terenie Lasów Państwowych nie wymagał potrzeby zwracania się o pomoc do Nadleśnictwa. [dowód: akta kontroli str. 372-373]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, w związku z ustaleniami kontroli w powyższym obszarze, nie dokonuje oceny działalności Nadleśnictwa w tym zakresie.

3. Podejmowanie wspólnych działań oraz wymiana informacji z Policją w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 5 pkt 2 rozporządzenia MŚ, prowadzenie wspólnych działań obejmuje: *organizowanie i przeprowadzanie, za zgodą właściwego komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji, działań na określonym terenie na podstawie opracowanego przez jednostki Lasów Państwowych i Policji planu.*

Zgodnie z § 6 rozporządzenia MŚ – prowadzenie wspólnych działań, o których wyżej mowa, następuje na uzasadniony wniosek jednej ze stron.

Nadleśnictwo, do dnia rozpoczęcia kontroli, nie posiadało planu wspólnych działań z Policją w zakresie organizowania i prowadzenia działań na określonym terenie, o którym mowa w § 5 pkt 2 ww. rozporządzenia i nie występowała z inicjatywą opracowania takiego planu.

Zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia, w zakresie, o którym mowa w § 1, współdziałają nadleśniczowie z komendantami powiatowymi (miejskimi, rejonowymi) Policji i z komendantami komisariatów Policji.

W trakcie kontroli NIK, Nadleśniczy Ryszard Bis wystąpił w dniu 11 czerwca 2015 r. do komendanta powiatowego Policji w Starachowicach z wnioskiem o wyznaczenie terminu spotkania, którego celem będzie ustalenie zasad i sposobu określenia wspólnych działań Nadleśnictwa i Policji w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego. [dowód: akta kontroli str. 365]

„Plan wspólnych działań Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach i Nadleśnictwa Starachowice w latach 2015-2020” został opracowany w lipcu 2015 r. i zatwierdzony przez Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach. [dowód: akta kontroli str. 384-396]

W latach 2013-2015 (I kwartał) Straż Leśna przeprowadziła 29 wspólnych patroli terenów leśnych z Policją oraz 49 patroli ze Strażą Miejską, z tego: w 2013 r. – 12 z Policją i 19 ze

Strażą Miejską, w 2014 r. – 16 z Policją i 30 ze Strażą Miejską. W I kwartale 2015 r. odbył się jeden wspólny patrol Straży Leśnej z Policją. We wspólnych patrolach udział brało od dwóch do sześciu strażników leśnych i funkcjonariuszy Policji lub Straży Miejskiej. Podczas tych patroli nie zostały ujawnione przypadki szkodnictwa leśnego. [dowód: akta kontroli str. 226-228]

Na polecenie RDLP, Nadleśnictwo przeprowadziło wspólnie z Policją i Strażą Miejską w Starachowicach w październiku i grudniu 2013 r. i 2014 r. akcje pn. „Stroisz” oraz „Choinka-Kłusownik”. W ramach tych akcji, oprócz zadań kontrolnych wynikających z nazwy akcji, prowadzono również kontrole dotyczące kradzieży drewna. W 2013 r. podczas akcji „Stroisz” ujawnione zostały dwa przypadki kradzieży drewna o wartości 3,0 tys. zł o masie 6,26 m³. W wyniku podjętych przez Nadleśnictwo działań straty z tytułu powyższej kradzieży zostały w całości wyrównane. [dowód: akta kontroli str. 232-257, 300]

Według § 7 rozporządzenia MŚ, wymiana informacji pomiędzy Lasami Państwowymi, a Policją powinna być prowadzona m.in. w zakresie:

- zagrożenia przestępczością i o środowiskach przestępczych związanych ze szkodnictwem leśnym oraz popełnionych przestępstwach i wykroczeniach w lasach, w szczególności w zakresie kradzieży drewna;
- przekazywania materiałów dotyczących działań profilaktycznych z zakresu ochrony lasu, w szczególności przed kradzieżą drewna;
- udziału przedstawicieli Policji w okresowych naradach dotyczących stanu zagrożenia lasów;
- wymiany doświadczeń w zakresie stosowanych metod walki z kradzieżą drewna;
- udostępniania Policji przez nadleśnictwo szczegółowych map leśnych oraz udzielaniu informacji o fizjografii terenów leśnych.

W dniu 29 października 2013 r. na terenie Nadleśnictwa, RDLP przeprowadziła szkolenie w zakresie współpracy na rzecz bezpieczeństwa obszarów leśnych. Oprócz pracowników z Nadleśnictw Starachowice oraz Suchedniów i RDLP, w szkoleniu uczestniczyło 60 policjantów z komend powiatowych Policji w Starachowicach, Skarżysku-Kamiennej oraz Ostrowcu Świętokrzyskim. Głównym celem szkolenia było podniesienie efektywności ujawniania skradzionego drewna i stroiszu jodłowego podczas transportu na drogach publicznych. Uczestnikom szkolenia przedstawiono charakterystykę Nadleśnictwa, zasady podziału powierzchniowego oraz możliwości ich wykorzystania do sprawnej orientacji w lesie, a także możliwości zastosowania leśnej mapy numerycznej i GPS¹⁴ w prowadzonych przez Policję działaniach poszukiwawczych. Jako pomoc w przyszłych działaniach policjanci otrzymali od Nadleśnictwa poradnik zawierający wzory dokumentów dotyczących obrotu drewnem (asygnaty, kwity wywozowe, paragony fiskalne, faktury oraz wzór płytek do numerowania drewna). [dowód: akta kontroli str. 258-277]

W zakresie sposobów wymiany informacji pomiędzy Nadleśnictwem a Policją, Komendant Straży Leśnej Jarosław Lisowski wyjaśnił: (...) *wymiana informacji pomiędzy Nadleśnictwem a Policją opiera się w głównej mierze na bezpośrednich kontaktach strażników leśnych Nadleśnictwa z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji i podległych komisariatów. W trakcie wspólnych patroli, służb, szkoleń i narad organizowanych przez Nadleśnictwo następuje wymiana wiedzy na tematy związane ze szkodnictwem leśnym, lokalizacją oraz czasem popełniania czynów noszących znamiona przestępstw i wykroczeń (...). Policja natomiast przekazuje informacje o osobach i właścicielach pojazdów w sprawach niecierpiących zwłoki np. wjazdu do lasu.* (...) [dowód: akta kontroli str. 282]

Na naradzie 31 marca 2015 r. poświęconej problematyce zwalczania szkodnictwa leśnego, która odbyła się w Nadleśnictwie, z udziałem przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach, naczelnik Wydziału Prewencji Policji wystąpił z propozycją przeprowadzania w piątki, w godzinach wieczorowo-nocnych, patroli łączonych. [dowód: akta kontroli str. 221-224]

Do dnia 1 lipca 2015 r. Nadleśnictwo nie podjęło działań mających na celu utworzenie ww. wspólnych patroli. Z ustaleń kontroli prowadzonej równolegle w tym samym zakresie

¹⁴ System nawigacji satelitarnej – ang. *Global Positioning System*.

w Policji wynika, że Nadleśnictwo nie zgłaszało potrzeb zorganizowania wspólnych patroli. [dowód: akta kontroli str. 374-375]

Komendant Posterunku Straży Leśnej Jarosław Lisowski wyjaśnił: (...) *Począwszy od 18 marca 2015 r. zarządzeniem (...) nadleśniczy wprowadził dyżury i inne działania związane z ochroną ppoż. Straż Leśna prowadzi dyżury w obsadzie dwóch strażników (...) każdego dnia tygodnia, również w dni wolne, niedziele i święta (...) do godziny ok. 20-tej. Wtedy też kończy się dzień pracy strażników. (...) Tak więc do chwili obecnej Straż Leśna nie występowała do Policji o pomoc w piątki w godzinach wieczorowo-nocnych (...).* [dowód: akta kontroli str. 376]

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Nadleśnictwo, do rozpoczęcia kontroli, nie posiadało planu wspólnych działań z Policją w zakresie ochrony lasów państwowych przed szkodnictwem leśnym oraz nie przejawiało inicjatywy mającej na celu opracowanie takiego planu. „Plan wspólnych działań Komendy Powiatowej Policji w Starachowicach i Nadleśnictwa Starachowice w latach 2015-2020” został opracowany dopiero w trakcie kontroli NIK, w lipcu 2015 r.

2. Zdaniem NIK, w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania szkodnictwu leśnemu, Nadleśnictwo powinno rozważyć podjęcie działań mających na celu wykorzystanie propozycji zgłoszonej w trakcie narady w dniu 31 marca 2015 r. przez naczelnika Wydziału Prewencji Policji, dotyczącej prowadzenia wspólnie z Policją patroli w piątki, w godzinach wieczorowo-nocnych.

Ocena częściowa

Nadleśnictwo w ramach ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym organizowało wspólne patrole z Policją i Strażą Miejską w Starachowicach m.in. w ramach akcji „Stroisz” i „Choinka-Kłusownik”. W ramach wspólnych działań z Policją Nadleśnictwo organizowało szkolenia i narady, których przedmiotem było wypracowanie metod współpracy w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego.

Nadleśnictwo nie skorzystało jednak z propozycji Policji prowadzenia wspólnych patroli w piątki, w godzinach wieczorowo-nocnych, zgłoszonej na wspólnej naradzie w dniu 31 marca 2015 r.

Nadleśnictwo nie posiadało opracowanego planu wspólnych działań z Policją, o którym mowa w § 5 pkt 2 rozporządzenia MŚ. Plan taki został opracowany dopiero w trakcie kontroli NIK.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

Kielce, dnia października 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Wicedyrektor
Tadeusz Mikołajewicz

Kontroler
Zbigniew Majewski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis